

§ 1. Virkeområde og formål

Denne lokale forskriften er utarbeidet i medhold av § 12-6 i forskrift om begrenning av forurensning, og gjelder utslipp av sanitært avløpsvann i Ringebu kommune fra bolighus, hytter, turistbedrifter og lignende virksomheter. Forskriften erstatter § 12-7 til § 12-13 i forskrift om begrenning av forurensning. I tillegg gjelder bestemmelsene i forurensningsforskriften

For bebyggelse og virksomhet som kun slipper ut gråvann, gjelder forskriften bare dersom det er innlagt vann. Forskriften gjelder også vannbesparende toalettløsninger som fungerer med cisterner under 25 liter

Forskriften gjelder for utslipp mindre enn 50 PE.

Formål med forskriften er:

1. Supplere reglene i forurensningsforskriften kapittel 11 og 12 med tilleggskrav for beskyttelse av vannressursene i kommunen mot forurensning som kan skade andre bruksinteresser
2. Gi kommunen hjemmel til å kreve nødvendig forbedring av eksisterende utslipp
3. Sette krav til tekniske avløpsløsninger som skal benyttes for etablering av nye utslipp.

§ 2. Definisjoner

Definisjoner er gitt i forurensningsforskriften § 11-3.

I tillegg gjelder følgende:

Avløpsvann: avløp fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.

Svartvann: Alt avløpsvann fra vannklosett.

Gråvann: Alt avløpsvann fra kjøkken, bad og vaskerom. Toalettavløp er ikke inkludert.

Med innlagt vann menes:

- Vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg eller lignende, som gjennom ledning er ført innendørs.
- Hageslanger omfattes av uttrykket «rør og ledning» når den brukes til aktiv oppfylling av innvendig tank.
- Oppfylling av tank ved hjelp av regnvann fra taknedløp eller med hageslange, som blir distribuert via innvendig røropplegg, oppfattes som innlagt vann.
- Cisterneanlegg/små innvendige tanker på inntil 25 liter regnes ikke som innlagt vann. Utslagsvask med bortledning av vann i slike anlegg er godkjent uten søknad. Vannet skal ledes til steinsatt kum eller egnete jordmasser, eller bæres ut.

Slamavskiller: En eller flere kummer for å skille faste partikler og flyteslam fra resten av avløpsvannet.

Renseløsning: Et anlegg som installeres med det formålet å rense avløpsvann.

Resipient: Vannforekomst som mottar avløpsvann. Resipient for infiltrasjonsanlegg er grunnvann. Resipient for alle andre typer anlegg er overflatevann (bekk, elv, sjø, innsjø, tjern).

Tot-P: Total fosfor. Analysemetoden følger NS-EN ISO 6878, eller til enhver tid gjeldende standard.

BOF5: Står for biokjemisk oksygenforbruk over fem døgn. Dette er et mål på innhold av organisk stoff i vann. Analysemetoden følger NS-EN 1899-1 eller NS-EN 1899-2, eller til enhver tid gjeldende standard.

Personekvivalenter (PE): Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF5, på 60 g oksygen per døgn (NS 9426, eller til enhver tid gjeldende standard). Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som går til renseanlegg eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør. 1 pe tilsvarer gjennomsnittlig utslipp fra 1 person.

VA-plan: En plan for vannforsyning og avløp for et avgrenset område knyttet til ny eller revidert reguleringsplan

VA-oversikt: en plan for vannforsyning og avløpshåndtering for et avgrenset ikke-regulert området eller en oversikt som utarbeides i etterkant av vedtatt eksisterende reguleringsplan, som viser hvordan forurensningsspørsmål skal søkes løst under ett (Forurensningsloven §11)

Anleggseier: Eier av anlegg som omfattes av denne forskrift. Dersom eiendommen hvor anlegget er etablert er bortfestet for 30 år eller mer, skal festeren regnes som anleggseier, om ikke annet er skriftlig avtalt. Det samme gjelder når festeren har rett til å få festet forlenget, slik at den samlede festetiden blir mer enn 30 år.

Oppsamlingsenhet: Slamavskiller, privét, tett tank eller annen oppsamlingstank for sanitært avløpsvann, herunder fordelingskum og pumpekum inneholdende sanitært avløpsvann. Det kreves helårsvei til oppsamlingsenheten.

Oppsamling: Innholdet i oppsamlingsenhet hentes med oppsamlingsutstyr (septikbil).

Septikrenovatør: Det firma som kommunen har gitt i oppdrag å besørge oppsamling fra oppsamlingsenhetene.

NKF: Norsk kommunalteknisk forening.

NORVAR: NORVAR heter i dag Norsk Vann, og er en interesseorganisasjon for vann og avløp i Norge

Nøytral fagkyndig/prosjekterende: Person med relevant hydrogeologisk og avløpsteknisk kompetanse, som kan foreta vurderinger av stedlige forhold, og gi en nøytral anbefaling om valg av avløpsløsning, uavhengig av bindinger til teknologi og utstyr. Nøytral fagkyndig må kunne vise til relevant utdanning, deltakelse på anerkjente kurs, og/eller relevant praksis fra fagfeltet

§ 3. Krav om tillatelse

Tilsvarende som § 12-3 i forskrift om begrensning av forurensning. Ingen kan etablere nye utslipp, eller øke vesentlig eksisterende utslipp, uten at det er gitt tillatelse i henhold til § 5 i denne forskriften. Som vesentlig økning regnes blant annet innleggelse av vann eller installering av vannklosett/dusj i bygninger som tidligere ikke har hatt det, eller bruksendring fra fritidsbolig til helårsbolig.

Private avløpsanlegg etablert etter 1. januar 2007 uten at utslippstillatelse foreligger, er ulovlige. Eiere av slike ulovlige anlegg skal søke utslippstillatelse for sanitært avløpsvann. I søknaden skal det foreligge dokumentasjon jfr. §9 i forskriften om at avløpsløsningen overholder rensekraft. Dokumentasjon utføres av nøytral fagkyndig person / instans. Ulovlige anlegg skal blendes og tas ut av bruk inntil utslippstillatelse for sanitært avløpsvann foreligger. Alternativ til å søke utslippstillatelse er fjerning av ulovlige avløpsanlegg.

§ 4. Søknad om tillatelse

Tilsvarende som § 12-4 i forskrift om begrensning av forurensning. Søknadsplikten gjelder uansett avløpsløsning. Det skal således søkes om tillatelse når avløp går til tett tank.

§ 5. Behandling av søknad

Tilsvarende som § 12-5 i forskrift om begrensning av forurensning.

§ 6. Avløpsnett

Tilsvarende som § 12-7 i forskrift om begrensning av forurensning.

§ 7. Krav til renseeffekt

Alle avløpsanlegg som omfattes av denne forskrift skal som angitt i § 12-8 i forskrift om begrensning av forurensning i gjennomsnitt over året ha dokumentert renseeffekt for Tot-P og BOF5 på minimum 90 %.

§ 8. Godkjente renseløsninger for bolig- og fritidsbebyggelse

Generelt:

- Tilknytning til offentlig avløpsnett skal prioriteres foran andre løsninger.
- Det skal tilstrebes å etablere fellesanlegg der flere boenheter ligger i klynge. (se vedlegg 1).
- Bunn av tanken skal ligge mindre enn 6 m under terrengnivå på oppstillingsplass for tømmebil.
- Ansvarlig prosjekterende skal planlegge egnet adkomst og oppstillingsplass for tømmebil og dokumentere dette i søknaden.

Valg av avløpsløsninger i prioritert rekkefølge:

1: Lukkede infiltrasjonsanlegg (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 59).

Følgende vilkår må oppfylles for lukkede infiltrasjonsanlegg:
Slamavskiller plasseres maksimum 30 m fra veg.

2: Der nøytral fagkyndig har dokumentert at forholdene ikke ligger til rette for infiltrasjon, kan følgende avløpsløsninger benyttes:

Minirensanlegg (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 52)

Følgende vilkår må oppfylles for minirensanlegg:

- Minirensanlegg brukes kun i kombinasjon med utslipp av rensset avløpsvann til Infiltrasjonsgrøft / etterpoleringsgrøft. Direkte utslipp til helårsbekk eller øvrige vassdrag tillates ikke.
- Skal plasseres maksimum 30 m fra helårsveg.
- For minirensanlegg skal det foreligge sertifikater eller testrapporter fra akkrediterte laboratorier (ISO/IEC 17025:2018) som tilfredsstillere kravene i NS-EN12566-3, eller Teknisk Godkjenning fra SINTEF

Biologisk-/forbrenningstoalett for svartvann i kombinasjon med biologisk filter for gråvann (Utføres i henhold til VA/Miljø-blad nr. 60).

Et eget rensanlegg for gråvann forutsetter en separat toalettløsning, f.eks. biologisk toalett eller lavtspylende toalett til tett tank. Gråvannrensanlegg med biofilter består av slamavskilling i en vanlig slamavskiller (alternativt i en filterpose for hytter), og en filterkum for videre rensing av avløpsvannet. Rensket avløpsvann skal gå videre i en etterpoleringsgrøft.

Følgende vilkår må oppfylles for biologiske filter for gråvann:
Slamavskiller plasseres maksimum 30 m fra veg.

Tett tank for svartvann (Må tilfredsstillere kravene i NS 1545).

Følgende vilkår må oppfylles for tett tank:

Valgt toalettløsning skal forbruke maksimum 0,5 liter pr. nedspyling.

For hytter skal tanken være minimum 3 m³. For bolighus stilles det krav om at tanken skal være minimum 6 m³.

Det skal monteres alarm som varsler om behov for tømming i god tid.

Skal plasseres maksimum 30 m fra helårsveg.

Tett tank løsning uten innlagt vann.

Etablering av tett tank i ei hytte uten innlagt vann er søknadspliktig etter §12-4 i forurensningsforskriften

I søknaden om etablering av tett tank i ei hytte uten innlagt vann skal det foreligge dokumentasjon fra nøytral fagkyndige at infiltrasjon av avløpsvann ikke er mulig

Ikke tillatt: vakuumtoalett med biotank og utslipp til infiltrasjonsgrøft er ikke tillatt inntil det foreligger dokumentasjon fra akkrediterte laboratorium eller Teknisk Godkjenning fra SINTEF som viser at avløpsløsningen overholder renskravet i §7.

§ 9. Krav til prosjektering og utførelse

Som grunnlag for prosjektering av avløpsanlegg med utslipp til stedlige masser skal det utføres grunnundersøkelser for å vurdere infiltrasjonskapasitet, hydraulisk kapasitet, løsmassenes renssevne og risiko for forurensning, i samsvar med Norsk Vann VA Rapport A262/2021 «Undersøkelser som grunnlag for valg av avløpsløsning eller rapporter som erstatter den i framtiden.

Alle avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres i henhold til NKF og NORVARs VA/Miljø-blad der dette finnes. Avvik begrunnes og dokumenteres av prosjekterende. Dersom VA/Miljø-blad ikke foreligger for den aktuelle anleggstype, skal anlegget prosjekteres og utføres etter anerkjent bransjenorm og i tråd med gjeldende standarder.

Foretak som utfører planlegging og bygging av mindre avløpsanlegg, skal ha ansvarsrett på sine godkjenningssområder i henhold til plan- og bygningsloven. Kommunen vil kreve følgende kompetanse:

Prosjekterende for mindre avløpsanlegg skal ha tilstrekkelig hydrologisk og avløpsteknisk kompetanse, minimum kurs i prosjektering/bygging av mindre avløpsanlegg eller tilsvarende kompetanse.

Utførende for alle typer anlegg skal minimum ha utdanning som maskinentreprenør/rørlegger, samt tilleggstudanning på ADK1-kurs eller tilsvarende.

§ 10. Krav til anleggsdokumentasjon i forbindelse med søknad om utslippstillatelse

Ved søknad om utslipp skal dokumentasjon på at anlegget prosjekteres og utføres i henhold til NKF og NORVARs VA/Miljø-blad vedlegges søknad. Prosjektering og dokumentasjon skal utføres av nøytrale fagkyndige. Vedkommende skal være habil i saken i henhold til reglene i forvaltningsloven. Vedkommende skal ikke være delaktig i utføringsfasen eller ha økonomiske interesser i tiltaket, herunder ikke være forhandler av komponenter i tiltaket.

For følgende anleggstyper skal kopi av drifts- og vedlikeholdsavtale vedlegges søknad:

- Minirenseanlegg
- Biologisk filter for gråvann/forbehandling totalavløpsløsning.

Drifts- og vedlikeholdsavtale skal tilfredsstillende krav i § 12.

§ 11. Dokumentasjon av renseseffekt

Alle avløpsanlegg skal overholde krav til renseseffekt, definert i § 7. Det skal være dokumentert at avløpsløsningen klarer renseseffekten. Kommunen krever innsikt i dokumentasjon. For minirenseanlegg, kan kommune kreve stikkprøve: Utløpsprøver skal analyseres på Tot-P og BOF5 av akkreditert laboratorium og kostnader dekkes av anleggseieren.

Kommunen kan også pålegge eiere av andre anleggstyper å dokumentere utslippsmengder og renseseffekt.

For anlegg med infiltrasjon i stedlige masser, eller hvor det ellers er allment akseptert at det er problematisk å kunne ta representative utslippssprøver, skal oppnåelse av renseskrav dokumenteres ved utslippssøknaden og omfatte følgende:

- Grunnundersøkelse
- Hydraulisk kapasitet
- Infiltrasjonskapasitet
- Løsmassenes egenskaper som rensemedium
- Risikovurdering (risiko for forurensning).

Alle rensesanlegg, bortsett fra infiltrasjonsanlegg, skal ha godt tilrettelagt mulighet for prøvetaking på utløp. For infiltrasjonsanlegg regnes tilfredsstillende dokumentasjon i henhold til beskrivelsene ovenfor å være dokumentasjon på at rensesgrad vil bli oppnådd.

§ 12. Krav til drift

Eieren av anlegg er ansvarlig for at det drives og vedlikeholdes slik at alle krav følges.

Krav til anleggseier

Anleggseier skal sørge for at tanker som skal tømmes eller inspiseres er lett tilgjengelige, og de må ha lokk som ikke kan åpnes av mindreårige. Kumlokk skal være utildekt og lett tilgjengelige for åpning og kontroll. Det må ikke settes opp gjerder, murer og lignende som gjør det vanskelig å komme til med utstyr for tømning. Anleggseieren plikter å utføre egenkontroll av eget anlegg, og påse at alle krav etterfølges og at det fungerer etter hensikten.

Feil eller mangler ved oppsamlingsenheten eller avløpsanlegget som gjør at avløpsanlegget ikke fungerer etter hensikten eller kan føre til forurensning eller vanskeliggjøre oppsamling, plikter anleggseieren å utbedre raskest mulig.

Tømming av oppsamlingsenheten

Varsel om når oppsamling vil finne sted vil bli gjort kjent gjennom sosiale media, eller på annen måte som kommunen finner hensiktsmessig. Den rutinemessige oppsamling foretas slik:

- For fast bosetting foretas oppsamling hvert 2. år.
- For fritidseiendommer og hytter med slamavskiller for gråvann foretas oppsamling hvert 4. år.
- For fritidseiendommer og hytter med slamavskiller for både gråvann og svartvann foretas oppsamling hvert 2. år
- For tette tanker foretas oppsamling 1 gang pr. år.
- For minirensanlegg foretas oppsamling 1 gang pr. år og/eller som bestemt under service.

Ringebu kommune kan endre tømmingsintervall hvis tilsynsresultater viser det nødvendig. Ved behov for oppsamling ut over det som er angitt ovenfor (ekstratømming), bestiller anleggseieren oppsamling direkte av septikrenovatør kommunen har avtale med. Septikrenovatøren fakturerer kommunen, og kommunen fakturerer anleggseieren for gjennomførte tjenester.

Alt oppsamlet slam og sanitært avløpsvann skal leveres ved behandlingsanlegg godkjent av kommunen, eller til tømme plass godkjent av forurensningsmyndighet.

Kommunen kan i spesielle tilfeller frita en oppsamlingsenhet jf. § 2 for tømning, eller bestemme annen tømmehyppighet. Alle oppsamlingsenheter skal ved den rutinemessige oppsamling tømmes helt for slam. Ved bruk av septikbil med avvanningssystem blir rejektivann (avløpsvann uten slam) tilbakeført i oppsamlingsenheten. Anleggseieren og kommunen skal varsles av septikrenovatøren om feil eller mangler ved oppsamlingsenheten eller avløpsanlegget, som oppdages av septikrenovatøren under oppsamlingen.

Ekstra omkostninger som påføres septikrenovatøren ved oppsamling pga. vanskelig tilgjengelighet, mangler ved oppsamlingsenhet, overdekket kumlokk, og lignende, faktureres anleggseieren.

Service

Service skal utføres i henhold til skriftlig drifts- og vedlikeholdsavtale ved følgende tidsintervaller for nevnte anleggstyper:

- Minirensanlegg: 2 ganger/år.
- Biologisk filter for gråvann: Hytter: 1 gang/år – Bolighus: 2 ganger/år.

Drifts- og vedlikeholdsavtale skal minimum omfatte nødvendige punkter spesifisert i NKF og NORVARs VA/Miljø-blad for den aktuelle anleggstype, eller som spesifisert i Teknisk Godkjenning av SINTEF

Service skal utføres av representant for anleggsleverandør/produsent eller annet kvalifisert foretak. Kommunen kan kreve å få framlagt dokumentasjon på at person/foretak som utfører service har nødvendig teknisk kompetanse.

Den som utfører service skal innen 1. mars påfølgende år sende inn årsrapport til kommunen. Årsrapporten skal minimum inneholde følgende:

- Kort beskrivelse av anlegget.
- Omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på eventuelle driftsproblemer.
- Resultater fra eventuelle avløpsvannanalyser med beregning av renseeffekter.

For at gjeldende utslippstillatelse skal være gyldig etter eierskifte, må ny eier sende inn kopi av underskrevet service- og vedlikeholdsavtale til kommunen.

§ 13.Oppmalt matavfall

Det er ikke tillatt å montere avfallskvern til røropplegg som er knyttet til private avløpsanlegg.

§ 14.Avløp til gjødselkjeller i fjøs

Det er etter anbefalinger fra Mattilsynet ikke tillatt å føre toalettavløp (svartvann) til gjødselkjeller.

§ 15.Tilsyn

Ringebu kommune gjennomfører tilsyn og kontroll av anleggseierens oppsamlingsenhet og tilhørende renseløsning, for å sikre at krav stilt i denne forskrift blir overholdt.

Herunder funksjonaliteten til tekniske komponenter. Ved alvorlige feil hvor avløpsanlegget ikke fungerer etter hensikten, eller at det oppstår fare for lokal forurensning, krever kommunen som forurensningsmyndigheten oppgradering/utbedring av anlegget.

§ 16. Gebyr for saksbehandling

Gebyrregulativ for saksbehandling og kontroll etter denne forskrift blir fastsatt av kommunestyret i medhold av forurensningsforskriften § 11-4. Kommunen har anledning til å fastsette differensierte gebyrsatser.

§ 17. Endring og omgjøring av tillatelse

Tilsvarende som § 12-14 i forskrift om begrensning av forurensning. Dersom området senere blir dekket av kommunalt avløpsanlegg, kan kommunen gi pålegg om tilkopling når vilkårene i plan- og bygningsloven for pålegg er oppfylt, jf. § 27-1 og § 27-2 samt § 30-6.

Bruksendring fra fritidsbolig til helårsbolig betegnes som vesentlig økning i utslipp. Eksisterende utslippstillatelse skal vurderes av nøytral fagkyndig. Nøytral fagkyndig skal dokumentere kapasiteten og renssevnen på avløpsanlegget. I tilfelle det ikke foreligger utslippstillatelse for eiendommen skal eier søke utslippstillatelse ihht. §3 i denne forskriften.

§ 18. Eksisterende utslipp

Tillatelser til utslipp av sanitært avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven og tilhørende forskrifter før 1. januar 2007, eller utslipp som det på tidspunktet for etablering ikke var krav om tillatelse til, er gyldige inntil disse eventuelt oppheves i enkeltvedtak i medhold av forurensningsloven § 18.

- Utslipp etablert før denne forskriften trådte i kraft og som kunne etableres uten utslippstillatelse, må søke om utslippstillatelse etter forurensningsforskriften og denne forskriften. Plikten til å søke utslippstillatelse trer likevel ikke i kraft før kommunen har vedtatt oppryddingsplaner og fastsatt søknadsfrist.
- Anlegg skal være endret i samsvar med utslippstillatelsen innen 36 måneder etter at vedtaket om tillatelse er endelig, dersom det ikke er satt noen annen frist i tillatelsen.

§ 19. Utregning av avgift

Ringebu kommune fastsetter årlig avgift for tømning av anlegg. Se gebyrregulativ på kommunens hjemmesider for gjeldende gebyrsatser.

For rutinemessig oppsamling etter § 12 «Tømning av oppsamlingsenheten» skal anleggseieren betale et årlig gebyr til kommunen fordelt over fire faktureringsperioder. Det kreves inn eget gebyr for hver ekstra tømning. Anleggseieren betaler et årlig gebyr for gjennomføring av tilsyn.

Eventuelle forandringer i abonnementsforhold, som eierforhold, fraflytting, rivning, brann, etc. meldes skriftlig til kommunen.

For nye abonnenter blir årsavgiften beregnet fra og med den 1. i måneden etter at anlegget er satt i drift. Tilsvarende blir årsavgiften beregnet fram til siste dag i den måneden anlegget blir satt ut av drift.

Kommunen kan etter søknad gi fritak i årsavgift for helårsbolig som står ubebodd sammenhengende i minst 1 år. Helårsbolig som benyttes 1-90 døgn/år kan etter søknad betale avgift som for fritidsbolig.

§ 20.Klage

Vedtak som er fattet av kommunen eller den kommunen har delegert myndighet til i medhold av denne forskrift, kan påklages iht. forvaltningslovens § 28.

§ 21.Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft fra kunngjøringsdato. Fra samme tid oppheves forskrift 29. mars 2016 Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg for bolig- og fritidsbebyggelse, Ringebu kommune, Oppland.

§22. Mindre endringer i forskriften

Mindre justeringer i forskriften foreslås delegert til Plan og Teknisk, VVAR avdelingen, uten at dette må vedtas i kommunestyret. Det gjelder mindre endringer, mens mer prinsipielle endringer fortsatt skal til behandling i kommunestyret.

Vedlegg 1

Helhetlig avløpsvurdering for bolig, fritidshus og hytter

Med hjemmel i Forurensningsloven §11, fjerde avsnitt krever kommunen:
Der avstanden mellom boliger og/eller fritidsbolig/hytter ikke overstiger 100 meter, skal avløpsforholdet for området være helhetlig vurdert og avklart før nye utslipp eller vesentlige økning av eksisterende utslipp kan tillates. I slike tilfeller skal det alltid søkes og løse tilkoblingen i felleskap før andre løsninger søkes. Også bolig og fritidsbolig/hytter uten innlagt vann samt eventuelle ubebygde tomter i planområde, skal tas med i betraktningen.

Ved utarbeidelse av plan for byggeområder (kommuneplan og reguleringsplan) skal det utarbeides VA-plan for vannforsyning og avløp. Kommunen bestemmer avgrensninger av aktuelt område så tidlig som mulig. I reguleringssammenheng retter kravet om VA-plan seg mot regulant.

For uregulerte områder eller områder med gamle reguleringsplaner krever kommune en VA-oversikt som viser hvordan avløpsproblematikken for et område kan løses helhetlig i grove trekk. VA oversiktet danner grunnlag for VA-plan ved evt (om)regulering av et område.